

Glazenier

Glazenier zijn hangt nauw samen met het werk van een tekenaar en van een schilder, met als opvallende kenmerk, dat de glazenier uitgaat van gekleurd glas. „We gebruiken contourverf om lijnen te schilderen. Dit is ongeveer hetzelfde als grisaille, de verf, waar we de plooiën mee schilderen”, legt Jan en&housiast uit, waarbij hij zijn hele atelier doorzoekt om zijn uitleg te illustreren met voorbeelden. Volgens Jan Willemen zijn over het glazenierswerk vele boeken volgeschreven, waarin echter vaak de grootste nonsens te lezen valt. Daarom verduidelijkt hij kortweg: „De glazenier speelt met licht; we laten er precies de hoeveelheid licht doorkomen die we willen hebben. Het spel van de nuances maken op licht, is het spel van de glazenier”.

Een van zijn eerste grote werken was de Kruisweg voor het seminarie IJpelaar, die nu te bezichtigen is in de St. Paterkerk te Breda. Andere gebrandschilderde ramen van

Jan Willemen vinden we in kerken in Stampersgat, Goirle, Teteringen, Dongen, Leur, Papendrecht, Kethel, Bladel en Dongen-Vaart. Verder in scholen te Breda, Geffen, Roosendaal, Rijen, de L.T.S. te Veghel en uiteraard in Dongen. Het „Hertog Jan College” in Valkenswaard bezit een gezandstraald glasraam van hem.

In de loop der jaren heeft Jan Willemen twee tentoonstellingen gehouden: In 1953 als glazenier met „Elf beeldende kunstenaars uit Brabant” in het Stedelijk van Abbe Museum te Eindhoven en in 1954 in Bostel en in 's-Hertogenbosch met de tentoonstelling „Brabantse Glazeniers Exposerend”. Over een paar jaar zou Jan er graag nog eens een houden in het gemeentehuis te Bladel.

Glasramen maken is echter niet de enige bezigheid van de witbaardige Dongenaar. Al zo'n jaar of zes gaat hij elke zaterdag schilderen bij een vriend van hem. Tevens houdt Jan Willemen zich bezig met „houtgravures op papier”, (in vaktermen aangeduid als scraperboard) en bovendien met mozaïeken en muurschilderingen, waarin hij naar zijn zeggen te weinig kansen heeft gehad. „Ik heb een sterk monumentale inslag en daar hoort ook mozaïek en muurschilderen bij. Glazenier is een keuze, maar de andere vakken liggen me ook wel”, aldus Jan.

Aanvankelijk dacht Jan Willemen boekenillustrator te worden. Toen hij op dertigjarige leeftijd naar de Academie in Tilburg ging, wou hij dat worden omdat hij toen de omvang nog niet zag, van wat hij zou kunnen worden. Het vak van boekenillustrator was een gedachte, die te bereiken zou zijn. „Als ik bij een reclamebureau terecht had gekund, zou ik al tevreden zijn geweest. Ik heb eigenlijk meer gekregen, dan ik ooit heb kunnen dromen”, aldus Jan Willemen, die een groot deel van zijn succes te danken heeft aan professor J. Huet. Toen Jan na een jaar op de Academie te Antwerpen een klein schetsje had getekend, oogste dit grote bewondering van professor Huet. Deze heeft daarna zijn studie mogelijk gemaakt en ook het glasschilderen heeft Jan Willemen van hem geleerd.

Met betrekking tot dit glasschilderen is er weinig veran-

derd in de loop der eeuwen. „Het glas in beton is er gekomen, evenals glasappliqué (opgeplakt glas) en de elektrische oven, maar puur ambachtelijk is er niets veranderd”, aldus Jan Willemen, die het gehele proces van A tot Z nog steeds helemaal zelf uitvoert, zonder een knecht en zonder de medewerking van een glasatelier.

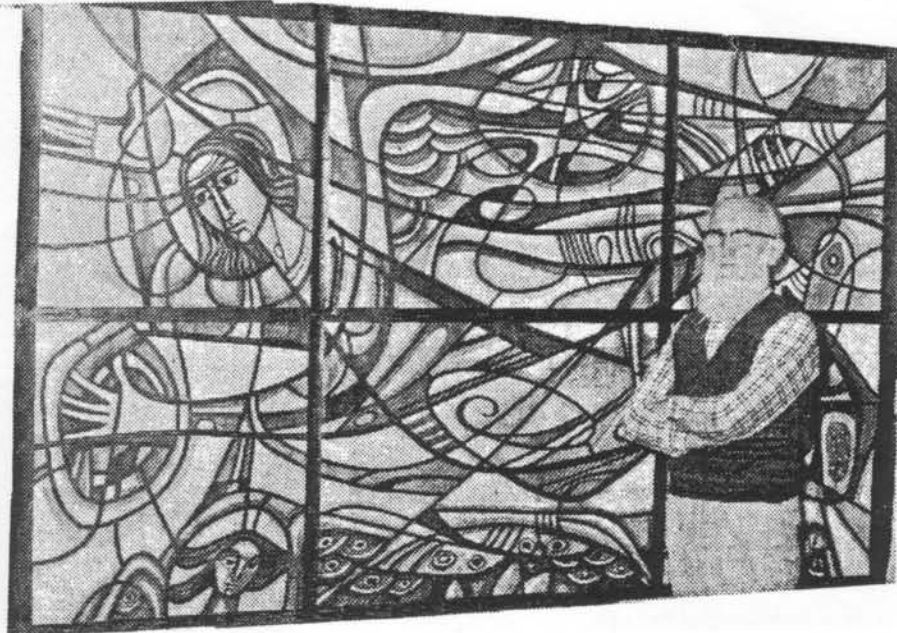
Een laatste ingrijpende gebeurtenis in het leven van Jan Willemen vond vorig jaar plaats. In ~~september~~ overleed zijn professor J. Huet op tweeënzeventigjarige leeftijd. Deze had kort voor zijn dood een opdracht aangenomen van monumentenzorg om acht ramen van zo'n zeventien vierkante meter te maken voor de St. Catharinakerk in Hoogstraten te België.

Bij het overlijden van professor Huet was het eerste raam daarvan nog niet half klaar. Slechts de top en enkele panelen waren gereed. Jan Willemen bood zich toen aan om dat ene raam af te maken voor Hoogstraten bij wijze van eerbetoon aan zijn professor.

Omdat volgens insiders, waaronder mevrouw Huet, alleen Jan Willemen in staat was om het hele karwei vakkundig te klaren, werd deze door de Belgische Monumentenzorg verzocht om de opdracht over te nemen. Jan stemde daarin toe en is inmiddels al een half jaar bezig met het grootse werk.

Eén raam staat er nu en de tweede is bijna klaar. Tot 1981 zal Jan nodig hebben om de glasramen voor Hoogstraten te maken.

● De Dongense glazenier Jan Willemen bij een karton (tekening op ware grootte) van de bovenste zes panelen van „De Aanbidding van het Lam”, een groot glasraam, in 1975 gemaakt voor een kerk in Kethel bij Schiedam.

2 april 1976.

Om die reden kan hij kleine raampjes maar met mondjesmaat aannemen en ook voor andere opdrachten is er minder tijd. „Ik kan opdrachten genoeg krijgen, maar nu zit ik vol”, zegt de Dongenaar hierover met een tevreden gezicht en met een zekere trots. Een trots die terecht is. Als je het in één leven presteert om bijna vijftig jaar leraar, vijftig jaar kunstenaar, bijna dertig jaar vakkundig glazenier en gedurende een heel leven een gelukkig mens te zijn, is elke trots gepaste trots....

René van der Velden

ond. leerling v mij
op: Joh. F. Kennedy-akademie
DONGEN